

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

30.4.2015/551

Valtioneuvoston asetus yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain ([400/2015](#)), nojalla:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Täytäntöönpanon järjestäminen

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta.

2 §

Apuvalvojan määrääminen

Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain ([400/2015](#)) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua apuvalvojaa tehtävään määrättäessä arvioidaan henkilön koulutuksen, työkokemuksen ja muiden valmiuksien soveltuvuus apuvalvojan tehtävässä toimimiseen. Arvioinnin perusteena käytetään henkilön tutkinto- ja työtodistuksia tai henkilön muilla tavoin osoittamia taikka muuten tiedossa olevia tietoja apuvalvojan tehtävän edellyttämien valmiuksien olemassaolosta.

Henkilön soveltuvuuden arvioi asianomaisen yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö tai tähän tehtävään rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja. Samassa yhteydessä apuvalvojaksi ryhtyvä antaa suostumuksensa tehtävään ja hänelle kerrotaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 8 §:n mukaiset apuvalvojan tehtävät. Tässä tilanteessa korostetaan apuvalvojan säännöllistä yhteydenpitoa tuomitun ja valvojan kanssa. ([30.6.2022/530](#)).

L:lla [530/2022](#) muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.9.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Henkilön soveltuvuuden arvioi asianomaisen yhdyskuntaseuraamustoimiston johtaja tai tähän tehtävään työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja. Samassa yhteydessä apuvalvojaksi ryhtyvä antaa suostumuksensa tehtävään ja hänelle kerrotaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 8 §:n mukaiset apuvalvojan tehtävät. Tässä tilanteessa korostetaan apuvalvojan säännöllistä yhteydenpitoa tuomitun ja valvojan kanssa.

2 luku

Yhdyskuntaseuraamuksen suorittamisen edellytysten selvittäminen

3 §

Seuraamusselvityksen laatimismenettely

Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettussa seuraamusselvityspyynnössä syyttäjän tulee ilmoittaa, mistä rikoksesta henkilöä epäillään, rikoksen teko-aika ja muut seuraamusselvityksen laatimisen kannalta merkittävät esitutkinnassa ja syyteharkinnassa selvinneet tiedot. Pyynnössä tulee ilmoittaa myös rikosasiaa käsittelevän virkamiehen yhteystiedot sekä rikosasian käsittelypäivä, jos se on tiedossa. Rikoksesta epäilty voi esittää syyttäjälle selvityksen hankkimista.

Kun tuomioistuin on todennut, että rikoksesta epäilty todennäköisesti tuomitaan yhdyskuntapalveluun, valvontarangaistukseen tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen ehdollisen vankeuden valvontaan, mutta syyttäjä ei ole pyytänyt seuraamusselvityksen laatimista, tuomioistuin pyytää Rikosseuraamuslaitosta laatimaan seuraamusselvityksen. Pyynnössä tulee ilmoittaa 1 momentissa säädetyt tiedot. (21.11.2019/1088).

Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaista rikoksesta epäillyn pyyntöä harkittaessa painavana syynä voidaan pitää sitä, että rikoksesta epäillyn elämäntilanteen muuttumisen tai muun vastaavan syyn perusteella hänen arvioidaan kykenevän suorittamaan yhdyskuntapalvelun, valvontarangaistuksen tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen ehdollisen vankeuden valvonnan, ja että muiden näihin seuraamuksiin tuomitsemisen edellytysten arvioidaan täyttyvän. (21.11.2019/1088).

Seuraamusselvityksen laatimisesta vastaa Rikosseuraamuslaitos. Rikosseuraamuslaitoksen on laadittava seuraamusselvitys ilman aiheetonta viivytystä.

4 §

Seuraamusselvityksen sisältö

Rikosseuraamuslaitoksen on tutkiessaan rikoksesta epäillyn edellytyksiä yhdyskuntapalvelun tai valvontarangaistuksen suorittamiseen otettava huomioon hänen kykynsä ja halukkuutensa suoriutua kyseisen seuraamuksen suorittamisesta sekä hänen perhesuhteensa, asumisjärjestelynsä, koulutuksensa, työkokemuksensa, terveydentilansa sekä muut olosuhteensa. Samalla on suunniteltava yhdyskuntaseuraamuksen suorittamiseen liitettävän toimintavelvollisuuden tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen ehdollisen vankeuden valvonnan sisältöä ja määrää sekä selvittävä rikoksesta epäillyn tukitoimien tarve. Edellä todettujen seikkojen selvittämisessä Rikosseuraamuslaitoksen tulee tarvittaessa toimia yhteistyössä rikoksesta epäillyn sekä hänen asioitaan hoitavien viranomaisten ja mahdollisten muiden tahojen ja henkilöiden kanssa. (21.11.2019/1088).

Yhdyskuntaseuraamuksen suorittamisen edellytyksiä selvittäessä ja seuraamusselvitystä laadittaessa rikoksesta epäillylle on selostettava kaavaillun seuraamuksen valvonnan ja toiminnan sisältö, ehdot ja ehtojen rikkomisen seuraamukset. Tämän jälkeen on tiedusteltava, suostuuko epäilty seuraamuksen suorittamiseen yhdyskuntapalveluna tai valvontarangaistuksena. Suostumus merkitään seuraamusselvitykseen.

Rikosseuraamuslaitos lähettää laatimansa seuraamusselvityksen sitä pyytäneelle syyttäjälle. Jos seuraamusselvitystä ei ole laadittu, Rikosseuraamuslaitoksen on ilmoitettava syyttäjälle laatimatta jättämisen perusteet. Jos selvitystä on pyytänyt tuomioistuin tai rikoksesta epäilty, se lähetetään asianomaiselle tuomioistuimelle.

5 §

Valvontarangaistukseen tuomitsemisen erityiset edellytykset

Kun harkitaan rikoksesta epäillyn tuomitsemista valvontarangaistukseen, hänen suostumuksellaan on selvitettävä hänen asuntonsa tai muun yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 41 §:n 2 momentissa tarkoitetun paikan soveltuvuus valvontarangaistuksen suorittamiseen. Rikosseuraamuslaitoksen tulee varmistua siitä, että asunnossa on riittävät tietoliikenneyhteydet. Lisäksi on selvitettävä rikoksesta epäillyn perhesuhteet ja hänen muut henkilökohtaiset olosuhteensa.

Valvontarangaistuksen täytäntöönpanon valmistelun yhteydessä rikoksesta epäillyn kanssa samassa asunnossa asuvalta henkilöltä on tiedusteltava rikoslain (39/1889) 6 luvun 11 a §:ssä tarkoitettua suostumusta valvontarangaistuksen täytäntöönpanoon asunnossa. Suostumus kirjataan Rikosseuraamuslaitoksen vahvistamalla tavalla. Jos valvontarangaistusta suorittava täytäntöönpanon aikana aikoo muuttaa toiseen asuntoon, Rikosseuraamuslaitoksen tulee ennen täytäntöönpanopaikan vaihtamista pyytää kyseisessä asunnossa asuvalta edellä tarkoitettu suostumus.

Rikoksesta epäillyn kanssa samassa asunnossa asuvan alaikäisen mielipiteen selvittäminen ja alaikäisen kuuleminen tulee järjestää häiriöttömissä ja lapselle turvallisissa olosuhteissa. Alaikäisen lapsen mielipide kirjataan Rikosseuraamuslaitoksen vahvistamalla tavalla.

6 § (10.3.2022/170)

6 § on kumottu A:lla 10.3.2022/170.

7 § (10.3.2022/170)

Rangaistusajan suunnitelman sisältö

Rangaistusajan suunnitelmaa ja täsmennettyä rangaistusajan suunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon:

- 1) rikoksesta epäillyn tai tuomitun aikaisempi rikollisuus, rikoksesta epäillyn tai tuomitun tekemän rikoksen tai tekemien rikosten laatu ja tuomitun rangaistuksen pituus;
- 2) rikoksesta epäillyn tai tuomitun sosiaaliset olosuhteet, yksilölliset tarpeet ja voimavarat sekä toimintakyky;
- 3) rikoksesta epäillyn tai tuomitun edellytykset suoriutua yhdyskuntaseuraamuksesta;
- 4) tekijät, jotka lisäävät todennäköisyyttä syyllistyä uusiin rikoksiin;
- 5) tekijät, joilla todennäköisyyttä syyllistyä uusiin rikoksiin voidaan vähentää;
- 6) seuraamuksen turvalliseen suorittamiseen vaikuttavat tekijät.

Seuraamusselvitykseen liitettävä rangaistusajan suunnitelma sisältää tiedot:

- 1) työn, palkattoman työn, kuntoutuksen, koulutuksen tai muun toiminnan tavoitteista ja sisällöstä;
- 2) valvontarangaistuksen asunnossa pysymisvelvollisuuden sisällöstä;
- 3) päihitteettömyysvelvollisuuden sisällöstä;
- 4) valvonnan järjestämisestä valvontatapaamisin, muulla tuomitun ja valvojan välisellä yhteydenpidolla, teknisillä valvontavälineillä tai muilla valvontatavoilla;

5) yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvästä toiminnasta, kuntoutuksesta tai hoidosta, jolla tuetaan tuomitun elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista.

Täsmennetty rangaistusajan suunnitelma sisältää tiedot:

- 1) täytäntöönpanon alkamispäivästä ja seuraamuksen suorittamisen päättymispäivästä;
- 2) työn, palkattoman työn, kuntoutuksen, koulutuksen tai muun toiminnan tavoitteista, sisällöstä, vaatavuustasosta, suoritus- ja osallistumispaikoista sekä aikataulusta;
- 3) yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 46 §:ssä tarkoitetut tiedot valvontarangaistukseen tuomitun asunnossa pysymisvelvollisuudesta;
- 4) päihitteettömyysvelvollisuudesta ja tuomitun muiden velvollisuuksien sisällöstä;
- 5) valvontatapaamisista ja niiden aikataulusta sekä muusta yhteydenpidon tiheydestä valvojan ja tuomitun välillä;
- 6) teknisillä välineillä tapahtuvan valvonnan toteuttamisesta ja siihen liittyvistä velvollisuuksista;
- 7) yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvästä toiminnasta, kuntoutuksesta tai hoidosta, jolla tuetaan tuomitun elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista;
- 8) tuomitun elämänhallintaa tukevan toiminnan jatkumisesta rangaistuksen tultua suoritetuksi;
- 9) muista kuin 1–8 kohdassa tarkoitetuista yhdyskuntaseuraamuksen suorittamisen välttämättömistä ehdoista sekä palvelupaikan ja -tehtävien olosuhteista johtuvista ehdoista.

Yhteistyössä yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 12 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten kanssa yhdyskuntaseuraamukseen tuomitun suostumuksella on huolehdittava siitä, että rangaistusajan suunnitelma ja täsmennetty rangaistusajan suunnitelma sovitetaan yhteen mahdollisen sosiaalihuollon asiakassuunnitelman ja muiden tuomitun tarvitsemien eri hallinnonalojen palveluiden ja tukitoimien kanssa.

3 luku

Täytäntöönpanon aloittaminen

8 §

Täytäntöönpanoasiakirjat

Yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoasiakirjoja ovat täytäntöönpanokirja ja muut yhdyskuntaseuraamuksen muodollisen täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Tuomioistuimen tuomitseman yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanokirjana on päätösilmoitustiedot sisältävä tuloste oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä. Korkeimman oikeuden tuomitseman yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanokirja on jäljennös päätöksestä. Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonnan täytäntöönpanokirjana on valvontaan asettamispäätös.

Suomeen muusta valtiosta täytäntöön pantavaksi siirretyn yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanokirjana on Rikosseuraamuslaitoksen asiakasprosesseista vastaavan

vastuualueen päätös. (30.6.2022/530).

L:lla 530/2022 muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.9.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Suomeen muusta valtiosta täytäntöön pantavaksi siirretyn yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanokirjana on Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätös.

9 §

Täytäntöönpanokelpoisuuden selvittäminen

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanoyksikön on selvitettävä tuomion täytäntöönpanokelpoisuus.

10 §

Täytäntöönpanoasiakirjojen ja eräiden ilmoitusten lähettäminen

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanoyksikkö lähettää täytäntöönpanokirjan ja muut täytäntöönpanoon tarvittavat tiedot tuomitun asuin- tai oleskelupaikan mukaan määräytyvään yhdyskuntaseuraamustoimistoon. Jos tuomitulla ei ole kotikuntaa tai asuinkuntaa Suomessa, täytäntöönpanoyksikkö lähettää täytäntöönpanoasiakirjat siihen yhdyskuntaseuraamustoimistoon, jonka toimialueella rangaistuksen tuominnut tuomioistuin sijaitsee. (30.6.2022/530).

L:lla 530/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2022. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanoyksikkö lähettää täytäntöönpanokirjan ja muut täytäntöönpanoon tarvittavat tiedot tuomitun asuin- tai oleskelupaikan mukaan määräytyvään rikosseuraamusalueen yhdyskuntaseuraamustoimistoon. Jos tuomitun asuin- tai oleskelukunta on muuttunut, yhdyskuntaseuraamustoimiston on siirrettävä täytäntöönpanoasiakirjat toimivaltaiselle Rikosseuraamuslaitoksen yksikölle. Siirrosta on ilmoitettava täytäntöönpanoyksikölle. Jos tuomitulla ei ole kotikuntaa tai asuinkuntaa Suomessa, täytäntöönpanoyksikkö lähettää täytäntöönpanoasiakirjat siihen yhdyskuntaseuraamustoimistoon, jonka toimialueella rangaistuksen tuominnut tuomioistuin sijaitsee.

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanoyksikön on heti ilmoitettava hovioikeuden tai korkeimman oikeuden antamasta täytäntöönpanon kielto- tai keskeytysmääräyksestä asianomaiselle Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimistolle.

11–13 §

11–13 § on kumottu A:lla 10.3.2022/170.

14 § (10.3.2022/170)

Täytäntöönpanon aloittaminen

Jos tuomitun asuin- tai oleskelupaikka on selvillä, Rikosseuraamuslaitoksen on lähetettävä tuomitulle kirjallinen kehoitus ottaa yhteyttä määrätyn ajankohtana Rikosseuraamuslaitoksen yksikköön täsmennetyn rangaistusajan suunnitelman laatimista ja rangaistusajan suorittamisen alkamisajankohdan määrittämistä varten. Jos kyse on ehdonalaisen vapauden valvonnan täytäntöönpanon aloittamisesta, vankeusaikana laaditaan täsmennetty rangaistusajan suunnitelma ja tuomitulle ilmoitetaan ennen vapautumista yhdyskuntaseuraamustoimistossa ilmoittautumisen ajankohta.